

Sveriges förenade studentkårer

Handläggare: Jenny Andersson

Datum: 2013-04-26

Dnr: PJ2-2/1213

Remissvar: förslag till direktiv om forskning, studier, elevutbyte, avlönad och oavlönad yrkesutbildning, volontärarbete och au pair-arbete (Ju2013/2786/EMA)

Sveriges förenade studentkårer (SFS) har av Justitiedepartementet getts möjlighet att framföra synpunkter på förslaget till direktiv om forskning, studier, elevutbyte, avlönad och oavlönad yrkesutbildning, volontärarbete och au pair-arbete.

SFS inkommer här med sina synpunkter.

Dag som ovan

Erik Pedersen, vice ordförande

08-54570107

erik.pedersen@sfs.se

Jenny Andersson, utredare

08-54570111

jenny.andersson@sfs.se

Sveriges förenade studentkårer

Sammanfattning och inledande kommentarer

Sveriges förenade studentkårer (SFS) välkomnar förslaget om ett nytt direktiv om forskning, studier, elevutbyte, avlönad och oavlönad yrkesutbildning, volontärarbete och au pair-arbete

Internationella studenter och doktorander höjer kvaliteten på svensk utbildning, genom att tillföra nya perspektiv och ny kunskap. Utbytet mellan studenter och doktorander från olika länder ger en internationell erfarenhet som är värdefull för många svenska studenter både på ett personligt och professionellt plan.

Sverige och EU behöver göra det enklare för personer att resa hit för att forska och studera. Idag finns det alldeles för många hinder för både studenter och doktorander som vill komma till Sverige och EU. Hindren utgörs bland annat av långa handläggningstider, kravet att ta sig till en svensk ambassad för visum och regler som gör att studenter och doktorander sällan får stanna i Sverige efter att det tagit sin doktorsexamen eller avslutat sina studier.

SFS tillstyrker förslaget om ett nytt direktiv, men menar att även följande förändringar behövs:

- Det bör inte finnas någon möjlighet för medlemsländerna att neka studenter att arbeta upp till 20 timmar i veckan.
- Målet borde vara att en person som beviljats visum till ett EU-land ska kunna bosätta sig fritt inom EU. Därför borde det inte finnas någon tidsgräns på 6 månader för den som vill bosätta sig i ett annat EU-land.
- Inte bara familjemedlemmar som är medföljare till forskare borde få tillgång till arbetsmarknaden, utan även medföljande till studenter och doktorander.
- Max 60 dagars handläggningstid bör gälla också vid förlängning av visum.
- Medlemsländerna ska inte kunna ställa krav på att den som ansöker om visum ska kunna ta sig till mottagarlandets ambassad i samband med ansökan.
- Doktorander borde betraktas som en egen kategori och inte ingå i gruppen ”studenter”.

Sveriges förenade studentkårer

Kapitel V- Rättigheter

Rätt att arbeta 20 timmar i veckan (Artikel 22 och 23)

SFS tillstyrker förslaget att utöka internationella studenters tillgång till arbetsmarknaden och ge gruppen rätt att arbeta minst 20 timmar i veckan. Men skrivningen som ger möjlighet för medlemsländerna att göra undantag från regeln bör strykas helt istället för att kompletteras med tillägget att länderna inte får omöjliggöra för studenten att arbeta helt och hållet.

Möjlighet att stanna i landet upp till 12 månader efter studierna (Artikel 24)

SFS tillstyrker ett införande av 12 månaders förlängt uppehållstillstånd för studenter och forskare som söker arbete inom EU. Det är helt orimligt att personer som studerat eller forskat i ett EU-land tvingas lämna landet direkt efter att deras studier eller forskningsuppdrag upphört.

Kapitel VI- Mobilitet

Ökad rörlighet inom EU (Artikel 26 och 27)

SFS tillstyrker förslaget att förlänga tiden för hur länge en utländsk student, forskare eller doktorand får bosätta sig i ett annat EU-land från 3 till 6 månader. SFS tycker dock att 6 månader är i minsta laget. I princip borde beviljat visum till ett EU-land innebära rätten att röra sig fritt och bosätta sig fritt i samtliga EU-länder.

Utökade rättigheter för medföljande (Artikel 25)

SFS tillstyrker förslaget att ge medföljande till forskare möjlighet att arbeta. Den möjligheten bör självklart införas även för studenter och doktoranders medföljande.

Sveriges förenade studentkårer

Kapitel VII- Procedur och transparens

Sextio dagars tidsgräns för handläggning av ansökan

(Artikel 29)

Idag är handläggningstiden för de studentvisum som doktorander och studenter utanför EU och EES behöver för att komma till Sverige alldeles för långa. SFS tillstyrker därför förslaget att förkorta den maximala handläggningstiden till 60 dagar. Men det finns även andra saker som behöver förändras.

Det är exempelvis ett stort problem att studentvisum i Sverige endast beviljas för ett år i taget och att förlängningen av visumet kan ta betydligt längre än tre månader. Studenterna och doktoranderna hindras under ansökningsperioden från att lämna Sverige för till exempel hemresor, praktik eller internationella konferenser. Direktivet borde inte enbart fastställa maxgräns för handläggningstiden för de personer som reser in för första gången utan även för förlängning av visum. Alternativt bör studentvisum ges för längre tid än ett år i taget.

Doktorander bör erbjudas en särskild tillståndform, med villkor som liknar arbetsvisumets och som gäller för hela doktorandtiden, vilket berörs under rubriken ”särskilda villkor för doktorander”.

Idag tvingas studenter och doktorander besöka en svensk ambassad för att få sina visum. Problemet är att långt ifrån alla länder har en svensk ambassad. Att resa till ett annat land för att ansöka om visum är både tidskrävande och kostsamt och exkluderar ett stort antal personer från möjligheten att studera och forska i Sverige. Om denna fråga inte kan regleras på EU-nivån måste den angripas inom ramen för den svenska lagstiftningen.

Övriga kommentarer

Det behövs särskilda regler för doktorander

I direktivet ingår doktorander under definitionen ”student”.

Doktorander utför en viktig del av forskningen vid svenska och Europeiska lärosäten. De utför ett kvalificerat arbete och bidrar på ett betydande sätt till kunskapsutvecklingen i Europa. I direktivet står att:

”[w]here appropriate, Member States should be encourage to treat PhD candidates as researchers”.

SFS tycker att det är självklart att doktorander ska behandlas som forskare och att det är orimligt att de betraktas som studenter när det

Sveriges förenade studentkårer

kommer till migrationsregler. Doktorander bör utgöra en egen grupp i direktivet och snarare betraktas som forskare än studenter.

SFS anser därutöver att doktorander som kommer till Sverige från tredje land ska kunna ansöka om permanent uppehållstillstånd efter fyra år, precis som personer med arbetsvisum kan.